

Nükleer korku!

Türkiye'nin sarsıldığı maden kazasında 'denetimler yapıldı' savunması gözleri bir kez daha nükleer santral projelerine çevirdi.

Henüz inşaat ve proje aşamasındaki nükleer santrallardaki en büyük risk ise fay hatları.

TÜRKİYE son yılların en büyük maden kazası ile sarsılırken, kazanın bu kadar geniş çaplı yaşanmasına rağmen "ihmal yok", "denetimler yapıldı" söylemleri gözleri nükleer santral projesine çevirdi. 9 şiddetinde depreme dayanıklı olduğu söylenen nükleer santralların her ikisinin de yakınında fay hattı bulunuyor. Mersin Akkuyu'nun 30 kilometre kuzeyinde Ecemiş fay hattı geçiyor. Diğer santralin kurulması için uygun olduğu düşünülen Sinop'tan ise fay hattı geçmese de Kuzey Anadolu fay hattına yakın.

JAPONYA DA BİLE SIZDI

Nükleer santralin yapımına ilişkin süreç 2010 yılında başlatıldı. 2 Mayıs 2010 tarihinde Türkiye ile Rusya arasında yapılan bir anlaşma ile nükleer santral kurulması için harekete geçildi. Mersin Akkuyu Sahası'nda 4800 MW toplam kurulu güce sahip VVER 1200 tipi 4 reaktör kurulacak. Türkiye Akkuyu nükleer santrali ile ilgili süreci başlattıktan kısa bir süre sonra da Japonya'da Fukushima nükleer santral kazası yaşandı. Japonya gibi sürekli depremlerin olduğu bir ülkede alınan tüm tedbirlere rağmen nükleer santral sızıntı yaptı. Akkuyu nükleer santrali 300 kilometre uzunluğundaki Ecemiş fay hattına 25-30 kilometre yakınlıkta. Akkuyu ile ilgili en önemli soru işareti bu fay hattıyla ilgili. Hem Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız hem de Akkuyu'yu yapacak olan şirket, Akkuyu nükleer santralının 9 şiddetindeki depreme dayanıklı olduğunu gündeme getiriyorlar. Akkuyu Nükleer Güç Santrali şirketi ÇED raporunu teslim etmeden önce fay hattı ile ilgili yeni bir araştırma yaptırdı. Fayın aktif olması halinde bir etki yapmayacağı belirlendi.

Tasarım değişikliğine de gerek duyulmadı. Ancak Soma'da denetimlerin yapıldığı söylemleri nükleer ile ilgili soruları da tekrar gündeme getirdi.

ATIKLAR NE OLACAK ?

Akkuyu nükleer santralında kullanılmış yakıt önce santral sahasına depolanacak, bir süre sonra yeniden işlenmek üzere yurtdışına çıkarılacak. Yeniden işleme tabi olmayan atıklar ise santral sahasında santral çalıştığı sürede depolanacak. Daha sonra ne olacağına ilişkin ise yasal bir çalışma yapılması gerekiyor. Türkiye hazırlayacağı mevzuatla sadece Akkuyu için değil, Sinop nükleer santrali için de nükleer atıkların ne olacağına karar verecek.

Sinop fay hattına yakın

TÜRKİYE Akkuyu ile birlikte ikinci nükleer santral için de harekete geçti. Japonya ile Sinop'ta bir nükleer santral kurulması konusunda anlaşma yapıldı. Sinop'taki nükleer santral aktif deprem hattında bulunmuyor. Ancak Sinop il sınırlarının güney kısımları Kuzey Anadolu fay hattına yakın olması nedeniyle birinci, nükleer santralin olacağı il merkezi dördüncü riskli olarak kabul ediliyor.

Üçüncü için de Sinop ihtimali

MERSİN ve Sinop'un ardından üçüncü nükleer santralin yer seçimi için de çalışmalar sessiz sedasız başlatıldı. Santral yapımında soğutma suyunun en önemli faktör olduğuna dikkat çeken yetkililer, "Soğutma maliyeti, santralin elektrik üretim maliyetini de etkileyebilecek önemli bir kalemdir" bilgisini verdiler. Bu nedenle yetkililer, "İki santralin yan yana yapılmasında sakınca bulunmuyor. Sinop, tüm parametreleri karşıladığına göre, zaten hazır olan imkanlar, üçüncü santral için de kullanılabilir" dediler. Hükümet, daha önce üçüncü santral için gündeme gelen İğneada seçeneğini hala değerlendirirken yetkililer EÜAŞ'ın Sinop'ta deniz suyu sıcaklığı ve fay hatlarına yönelik çalışmalara başladığını söylediler. Erdinç ÇELİKKAN / ANKARA

2 yılda 2 bin maden teftişi

İş Teftiş Kurulu Başkanlığı Soma'daki maden faciasına ilişkin inceleme ve soruşturma süreci bittiğinde bütün gerçeklerin açığa çıkarılacağını savundu. Teftiş kurulu ayrıca 2012 yılından bu yana maden iş yerlerinde toplam 2 bin 79 teftiş gerçekleştirildiği, bu teftişlerin 119'unda bahsedilen durumlardan biri veya birkaçı tespit edildiği için işin durdurulduğu, 969 teftiş sonucu idari para cezası uygulandığını bildirdi. Soma'da meydana gelen iş kazasını incelemek ve soruşturmak üzere Kurul Başkanı başkanlığında bir heyet oluşturulduğu ve heyetteki 3 iş müfettişin, kaza sonrası ocağa giren ilk ekipte yer aldığını anımsatan teftiş kurulu açıklamasında iş müfettişlerinin genel mevzuat ve uygulama bilgilerinin, ülkede çalışma hayatı alanında faaliyet gösteren bütün kesimlere önderlik edecek seviyede olduğu ifade edildi. Açıklamada, bunun yanında iş müfettişlerinin, sektörel olarak da uzmanlaştığı belirtilerek maden sektörünün uzmanlaşan en önemli sektörlerden biri olduğu kaydedildi.